

2019-11-20

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen
Ingela Jönsson
Tfn: 063-14 77 62
E-post:

RS/745/2019

Regionens helikopterverksamhet efter 2021-12-31

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har lång erfarenhet av ambulanshelikopterverksamhet där tjänsten varit upphandlad och driftad av privat operatör. Nuvarande operatör är Babcock Scandinavian Air Ambulance. Grundavtalet tecknades med Scandinavian Medicopter AB, SMC, år 2013. SMC köptes 14-07-01 upp av Babcock International. Avtalet förlängdes 2018 med fyra år till 2021-12-31, ingen ytterligare möjlighet till förlängning finns.

Arbete pågår nu i samtliga norrlandsregioner, förutom Västernorrland som inte har någon ambulanshelikopter, att se hur ambulanshelikopterverksamheten ska se ut när nuvarande avtal går ut. Alternativen är en upphandling enligt LOU eller ett medlemskap i Kommunalförbundet Svensk Luftambulans, SLA.

I beslutsunderlaget finns en rapport som beskriver nuvarande verksamhet och jämför det med vad det innebär att regionen blir medlem i SLA och köper helikoptertjänsten via det förbundet.

I beslutsunderlaget finns också en rapport som beskriver förfarandet om regionen gör upphandling enligt LOU, och jämför det med ett medlemskap i SLA.

SLA är ett Kommunalförbund med direktion. Ändamålet med verksamheten är att ansvara för och driva ambulanshelikopterverksamhet på ett kostnadseffektivt sätt. Två representanter från varje medlem, vilka utses av respektive medlems fullmäktige, ingår i direktionen. Det innebär direktinflytande för varje medlem. Beslut fattas i förbundsdirektionen med majoritet. Vissa större frågor ska godkännas av samtliga medlemmars fullmäktige. Regleras i "Förbundsordningen".

Förbundschefen har en styrgrupp med två representanter från varje medlem, lämpligen en representant från regionledning och en från verksamheten. Samverkan och samordning i medicinska frågor sker genom en gruppering med medicinsk personal från respektive medlem.

I ett "Samverkansavtal" regleras ambitionsnivån för verksamheten samt ansvars- och rollfördelning mellan SLA och medlemmar.

För medlemskap måste ansökande acceptera förutsättningarna

- att kommunalförbundet ansvarar för att driva verksamheten med egna helikoptrar och den besättning som medlemmen beslutar om och också finansierar.
- att kommunalförbundet upphandlar helikoptrar efter att finansiering och villkor klargjorts i ett samverkansavtal.

Övriga medlemmars fullmäktige ska godkänna inträde av ny medlem.

Förbundets overheadkostnader och övriga administrativa kostnader delas lika mellan medlemmarna. Kostnad för helikopter och vald besättning kan se olika ut mellan medlemmarna. Direktionen fastställer utifrån ovanstående en budget för respektive medlem före oktober månads utgång varje år.

Kommunalförbundet har rätt att ta upp lån/checkkredit för att klara likviditetsfluktuationer i den löpande verksamheten.

Medlemmar är för närvarande Värmland, Dalarna, Västra Götaland och Uppsala. Norrbotten har nyligen tagit beslut om medlemskap och är nu medlem. Beslut är taget i Västerbotten att ansöka om medlemskap. Värmland och Dalarna bedriver sin flygverksamhet via kommunalförbundet, Uppsala och Västra Götaland är medlemmar men har en övergångslösning med extern aktör i avvaktan på tillgång till en större helikoptermodell än den som finns tillgänglig via SLA.

När nuvarande avtal med Babcock upphör 2021-12-31 innebär det att nuvarande helikopter AW 169 byts mot H 145 eftersom SLA nu har upphandlat den typen. SLA har påbörjat upphandling av större helikopter, men den kommer inte att finnas tillgänglig 2022-01-01.

Upphandlingsrapporten beskriver upphandlingsprocessen och val av upphandlingsförfarande som beslutas utifrån upphandlingsobjekt och kostnad för objektet. De upphandlingsförfaranden som beskrivs är: förhandlat förfarandet, selektivt förfarande, öppet förfarande, konkurrenspräglad dialog.

Konkurrenspräglad dialog tillåter dialog under hela upphandlingsprocessen. Upphandlingsförfarandet är tidskrävande då själva dialogen tar tid i anspråk.

En upphandling bör vara klar minst sex (6) månader innan nuvarande avtal upphör att gälla. En eventuell överprövning tar vanligtvis mellan fyra (4) till sex (6) månader i Förvaltningsrätten innan dom meddelas. En upphandling beräknas i tid ta mellan ett (1) och ett och ett halvt (1,5) att genomföra. Om en upphandling påbörjas i januari 2020 bör denna vara klar och nytt avtal vara tecknat i juni 2021.

Om regionen väljer medlemskap i SLA krävs beslut om att ansöka om medlemskap, anta förbundsordningen, anta samverkansavtalet om medlemskapet och ett

samverkansavtal om gemensam reservhelikopter mellan Region Jämtland Härjedalen, SLA och Norrbotten och Västerbotten. Vidare att tillåta att SLA upptar lån för att köpa helikopter för Region Jämtland Härjedalens användande, uppdra att avtalen undertecknas och välja två ledamöter, två ersättare och en revisor till Förbundsdirektionen i SLA.

Om regionen väljer upphandling i egen regi krävs att upphandlingen kan starta senast i januari 2020.

Trots att utredningar gjorts för att kunna bedöma vilket av alternativen, medlemskap i SLA eller upphandling i egen regi, kvarstår frågor och tveksamheter kring vilket alternativ som bäst tillvaratar Region Jämtland Härjedalens behov och ekonomi. Därför föreslår regiondirektören att regionstyrelsen ska göra upphandling i egen regi. Medlemskap i SLA kan på nytt prövas senare med då aktuella förutsättningar.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen ska inte nu ansöka om medlemskap i Kommunalförbundet Svensk Luftambulans.
2. Regiondirektören får i uppdrag att omedelbart starta upphandling så att ha ett nytt avtal och en verksamhet är på plats 2022-01-01.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Ingela Jönsson
Planeringschef

Utdrag till

Upphandlingschef Lena Larsson
Utredare Anita Secher
Kommunalförbundet Svensk Luftambulans